

KOREKTÚRNE ZNAKY

Korektúrne znaky sa stali malým esperantom, ktorým sa dorozumievajú redakcie a nakladateľstvá s tlačiarňou a štúdiom, v tlačiarňi zasa korektori a revízori so sadzačmi a grafikmi.

Rozdeľujeme ich na znaky: pre výmenu, vypustenie a vsunutie; pre rôzne zmeny v sadzbe, pre zmenu medzier; pre odsek, zarážku odseku, nový riadok, zvýraznenie alebo zmenu písma; pre opravu technických nedostatkov sadzby.

Fa Výmenu jedného písmena zo **F** iné označíme tak, že chybné písmeno v texte prečiarkneme zvislou čiarou (prípadne doplníme vlajočkou) a ten istý znak opakujeme na okraji výtlačku. Vpravo vedľa neho napíšeme písmeno správne.

Ak je v jednom riadku viac opráv, použijeme rôzne znaky, ktoré opakuje na okraji výťažku v rovnakom poradí ako v teste. Rovnaký znak sa nesmie opakuvať v piatich nasledujúcich riadkoch. Túto zásadu však nemožno dodržať pri veľkom počte chýb.

Chýbajúce písmená, ak je v strede slova medzera, vyznačíme tak, že prečiarkneme písmeno pred medzerou i za ňou, spojíme ich vodorovnou čiarou a na okraji výtlačku sa napíše spoločne s chýbajúcim písmenom. Ak nie je v slove medzera, prečiarkneme buď písmeno pred chýbajúcim písmenom, alebo za ním a na okraji výtlačku ich napíšeme spolu s príslušnou korektúrnou značkou.

Dve alebo aj viac chybných písmen vyzaučíme tak, že prečiarkneme

zvislou čiarou prvé a posledné chybné písmeno, spojíme vodorovnou čiarou a potom na okraji výtlačku vpravo od znaku napíšeme správne znenie.

Nadbytočné písmená alebo ~~alebo~~
aj slová prečiarkneme podobne a na
okraji výtlaku vedľa znaku pripíšeme
deleatur.

Ak chýba slovo alebo **niekoľko** slov použijeme niektoré znaky pre vsuvku. Na okraji výtlačku vpravo od znaku napíšeme chýbajúce slovo alebo niekoľko slov.

Nesprávny slovosled korigujeme tak, že očísľujeme jednotlivé slová v správnom poradí a na okraji výtlačku čísla opakujeme.

Zmena poradia susedných písmen slov alebo sa vyznačuje vlnovkou znázorňujúcou správne poradie.

Ak sú medzery medzi slovami nerovnaké, používame znaky pre zúženie alebo rozšírenie medzier. Typografické pravidlá vyžadujú, aby medzery medzi slovami boli rovnaké.

Odsek značíme znakom $\lrcorner$, pri ktorom uvedieme, aká má byť veľká záťažka. Najčastejšie býva odsek zarazený hodnotou jedného štvorčeka.

Zrušený odsek vyznačíme znakom , ktorý spojí posledné slovo z prvého odseku s prvým slovom ďalšieho odseku.

Slová vysádzané iným rezom písma vyznačíme a na okraji výtlačku napíšeme, akým rezom majú byť vysádzané spolu so symbolom.

Red
Uro

1127

Vníkolka

1, 2, 3

Y Y Y

ptc.

obyč.

KNÍŽNÉ VÄZBY

Mäkká väzba sa delí na:

- a) **zošitová mäkká väzba (V1)** – väzba zošitových brožúr, knižné zložky sú vložené do seba a do obálky, v chrbte zošité drôtom a orezané z troch strán aj s obálkou, maximálny počet strán u papierov plošnej hmotnosti do 70 g/m² najviac 60 listov (120 strán), u papierov plošnej hmotnosti nad 70 g/m² najviac 44 listov (88 strán);

Šitie drôtom

Výška knižného bloku:

- pod A6 1 až 2 skoby
od A6 do A5 2 až 3 skoby
nad A5 2 až 4 skoby

Obálka

Zásadne bez záložiek. Ak je z papiera, s vyššou gramážou než 110 g/m², je na mieste chrbtového lomu 1x ryhovaná.

- b) **lepená knižná väzba (V2)** – väzba lepených brožúr, jednotlivé listy, štvorstránkové zložky, zložky špeciálne perforované alebo zlepené v chrbtovom lome sú spojené v chrbte do bloku tavným lepidlom a zavesené do kartónovej alebo laminovanej obálky a orezané z troch strán;
c) **bloková mäkká väzba (V3)** – väzba blokovej brožúry, zložky sú zhora zošité drôtenými skobkami, zavesené do kartónovej alebo laminovanej obálky a orezané sú z troch strán;
d) **šitá mäkká väzba (V4)** – väzba šitých brožúr, zložky sú v chrbte zošité nitami, zaglejené tavným lepidlom, zavesené do kartónovej alebo laminovanej obálky a orezané z troch strán.

Tvrdá väzba sa delí na:

- a) **väzba s kombinovaným potiahom (V7)** – poloplátenná väzba s doskami potiahnutá papierom, chrbát je potiahnutý plátnom alebo iným vhodným materiálom;
b) **väzba s nekombinovaným potiahom (V8)** – väzba s celistvým pláteným potiahom;
povolené varianty:
– väzba s laminovaným potiahom (V8a)
– väzba s papierovým potiahom (V8b)
– väzba s potiahom z iného materiálu (V8c)
c) **väzba z plastu (V9)** – väzba s doskami z plastu vystužených nemäkčenou fóliou PVC alebo lepenkou;

povolená varianta:

väzba s nevystuženými doskami, len z mäčkeneho PVC (V9a).

Špeciálna väzba – vyžaduje vždy zložitú technológiu spracovania s vysokým podielom ručnej práce, poprípade použitie neštandardných materiálov. V polygrafickom priemysle sa zhotovuje len vo zvláštnych prípadoch a to na základe dohody s výrobcom.

Zhotovenie knižných dosiek

Knižné dosky sa zhotovujú z dvoch prírezov, chrbátnika a potáhového materiálu.

Potahovanie dosiek

Na dosky s nekombinovaným potiahom sa používa:

- a) plátený potah (V8)
b) laminovaný potah (V8a)
c) papierový potah (V8b)
d) iný potah (V8c)

Potah má byť po všetkých okrajoch dosiek založený v šírke 12–15 mm + hrúbka prírezov lepeniek.

Zdobenie dosiek

Dosky sa zdobia tlačou, farbou alebo razením fóliou.

Tlač na chrbte je možná len u chrbátnika širšieho ako 6mm.

Predsádky

Predsádka je z predsádkového papiera plošnej hmotnosti najmenej 120g/m². Smer vlákna musí byť rovnobežný s chrbtom knižného bloku. Šírka prúžka nanoseného lepidla je povolená v rozmedzí 3–5 mm. Predsádka musí byť nalepená rovno, v pravom uhle k chrbtu zložky.

Glejenie

Lepidlo nesmie zatekať medzi zložky.

Orezávanie knižného bloku

Knižný blok sa orezáva na predpísaný formát.

Tvar chrbta

- a) u blokov klasicky šitých nitami – rovný alebo oblý
b) u lepených blokov (všetkými spôsobmi) – len rovný

Dokončovacie práce na väzbách

Najväčší povolený rozsah zložiek je 32 strán.

Hárky u natieraného, ofsetového papiera od plošnej hmotnosti 140 g/m² je nutné vyradiť do 8 stránkových zložiek.

Nepresnosť je prípustná iba do 2 mm. Dvojlisty alebo listy nie je zásadne dovolené ponechávať na prvej a poslednej zložke knižného bloku, pretože sa na ne lepí predsádka.

Dvojlist sa zaraďuje pred poslednou zložkou tak, aby bol navlečený na zložku.

ROZDELENIE FORMÁTOV PAPIERA

označenie		rozmary v mm
A	A0	841 × 1189
	A1	594 × 841
	A2	420 × 594
	A3	297 × 420
	A4	210 × 297
	A5	148 × 210
	A6	105 × 148
	A7	74 × 105
	A8	52 × 74
B	B0	1000 × 1414
	B1	707 × 1000
	B2	500 × 707
	B3	353 × 500
	B4	250 × 353
	B5	176 × 250
	B6	125 × 176
	B7	88 × 125
	B8	62 × 88
C	C0	917 × 1297
	C1	648 × 917
	C2	458 × 648
	C3	324 × 458
	C4	229 × 324
	C5	162 × 229
	C6	114 × 162
	C7	81 × 114
	C8	57 × 81